

Ю. П. Зайцев

Бентос

БЕНТОС (від грец. βένθος – глибина) – сукупність організмів, що населяють дно морських та прісноводних водойм. Розрізняють бактеріобентос, рослинний (фітобентос) і тваринний (зообентос) Б. За розмірами зообентос поділяють на мікро- (менш як 0,1 мм), мезо- (0,1–2 мм) і макробентос (понад 2 мм). До Б. належать водорості та прибережні вищі рослини, бактерії, губки, черви, молюски, личинки комах, ракоподібні й голкошкірі та ін. Деякі бактерії, одно- та багатоклітинні водорості, поліпи й асцидії нарастають на гідротех. спорудах та підводних частинах кораблів. Гідробиол. обростання завдає значної шкоди, напр., у каналах на Пд. України масового розвитку набув молюск дрейсена (пересічна чисельність 6–8 тис./м², біомаса – 5–6 кг/м²). Б. – осн. критерій біогеогр. районування дна водойм. В Азовському м. та у прісновод. водоймах України Б. займає всю площу дна й представлений різноманітністю видів. У Чорному м. внаслідок зараження глибин. вод сірководнем видовий склад Б. на глибині дуже збіднений. Основу біоценозу тут становлять сіркобактерії. Найрізноманітніший за видовим складом та біомасою (до 5–10 кг/м²) Б. пн.-зх. р-нів шельфу Чорного м., прилеглих до тер. України. Тут поширені численні молюски (мідії, устриці), ракоподібні (бокоплави, креветки, краби), багатощетинкові черви, або поліхети (зокрема нереїс), водорості (ульва, філофора) та ін. Б. – основа кормової бази для донних риб. Деякі види Б. використовують як технол. та харч. сировину (водорості, молюски, креветки, краби, риба), а також в аквакультурі.

Рекомендована література

1. Распределение бентоса и биология донных животных в южных морях. К., 1966;
2. Лобье Л. Оазисы на дне океана / Пер. с франц. Ленинград, 1990.

Бібліографічний опис:

Бентос / Ю. П. Зайцев // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2003. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-39117>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України
([докладніше](#)).